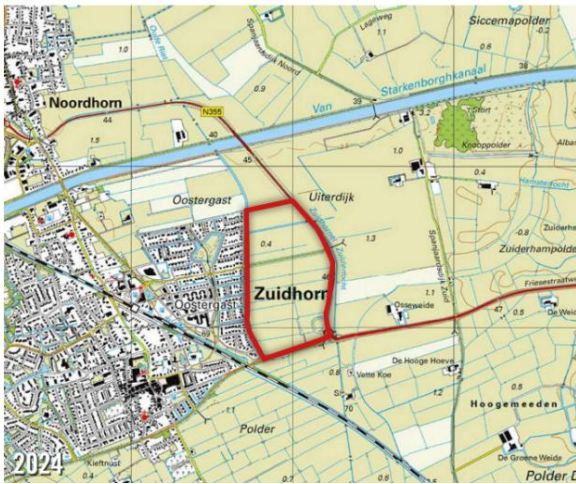

Onder embargo Concept Reactie Stichting Beekdallandschap Oude Riet inzake 'Oostergast Oost'

d.d. 26-3-2026

Intro – in Zuidhorn vindt momenteel discussie plaats over de aanleg van een nieuwe woonwijk oostelijk van de wijk Oostergast. Werknaam is Oostergast Oost. Op 17 maart jl was er een inloopavond over een *Streefbeeld*, waarin in-

spraakreacties zijn verwerkt. Voor 1 april moeten reacties hierop weer binnen zijn. Omdat onze Stichting Beekdal de Oude Riet pas op 28 april a.s. weer bijeenkomt, sturen we hier onze reactie in concept toe. Dit op verzoek van Stephan van Sloten d.d. 26 3 2026. Een concept en onder embargo, na ons overleg kunnen we dit voorstel zo nodig nog intrekken. Onze ideeën zullen overigens ook pas, aldus SvS, in een latere fase van besluitvorming aan de orde kunnen komen.

Aanknopingspunten voor onze stichting – deze wijk komt te liggen in het voormalige Oude Riet dal. De gemeentelijke stukken zijn dubbelzinnig: enerzijds staat er dat de Oude Riet hier sinds 1990 is verdwenen, anderzijds dat in de bodem en in het reliëf de Riet nog te herkennen is. Onzes inziens zijn Zuider- en Oostertocht restanten van de Oude Riet en is er zeker sprake van het voormalige Rietdal, waar eeuwen lang zowel een beek als een zeearm stroomden. Zie bijlage 1.

Deel van een paneel uit de tentoonstelling over de Oude Riet in het Wierdenmuseum in 2021. In lichtblauw de beide reststromen ten oosten van Zuidhorn en Noordhorn

In de stukken komt de Oude Riet diverse keren langs, we citeren: *‘Oude landschappelijke elementen (Oude Riet en bijbehorende stuwwallen) herkenbaar houden bij ontwerp- en inrichting nieuw woongebied Dit is een ontwerp-opgave die te zijner tijd bij de verdere uitwerking (ontwerp) en realisatie wordt betrokken’*. De reactie: *‘Wordt meegenomen bij de verdere uitwerking (ontwerp) en realisatie.’*

Onze doelstelling als Stichting is om bekendheid, zichtbaarheid en beleefbaarheid van het beekdal "de Oude Riet" te bevorderen. Weliswaar verdween de Riet als beek en zeker als zeearm ten oosten van Zuidhorn en Noordhorn grotendeels, maar er zijn nog wel sporen zichtbaar. Voorstellen doen past dus in onze doelstelling.

Onze voorstellen zijn:

- Naamgeving;** Oostergast-Oost, net voorbij de wijk Oostergast, is verwarrend. **De nieuwe wijk komt te liggen in het stroomgebied van de Oude Riet. Waarom de wijk niet ‘de Oude Riet’ noemen?**
- Straatnamen:** contact met de gemeentelijke straatnamencommissie op 3 maart jl. leverde op dat de gemeente WK de inventarisatie van veldnamen in de gemeente Zuidhorn van de Historische Vereniging Zuidhorn kent (zie bijlage 4) en deels gebruikt heeft

voor de wijk Oostergast. Een alternatief zou kunnen zijn om met **riviernamen** te komen uit het **Westerkwartier**: van Lauwers tot Hunze of Eems en Aa. Zie bijlage 2, wikipagina **riviernamen** Groningen. Of een ander gerelateerd thema. En/of

- c. In Fivelingo (bij Appingedam) is in 2025 een **ludiek experiment** opgezet; het planten van een bloemenlint in de deels verdwenen rivierloop van de Fivel. (bijlage 3). St. *Gastvrijheid aan de Lauwers* plaatst langs deze rivier beelden van monniken als symbool. Wij kunnen ons een symbool voor de verdwenen Oude Riet voorstellen. We beraden ons hier nog op.

Bijlage 1. Zuidhorn en de Oude Riet – enkele bronnen

a. A.E. Clingenborg in ‘**Geschiedenis van Zuidhorn**’, 1986, ‘Aan de Noord-Oost- en Zuidzijde ligt de gemeentegrens bijna geheel langs de Oude Riet; de westgrens ... etc.’

b. **Landschapsbiografie van het Westerkwartier**, 2026, pag 19. ‘Tussen de twee plateaus van Langewold en Vredewold vormde zich ... een smeltwaterdal ... het Oude Diep. Tegenwoordig is deze historische waterloop nog (deels) te herkennen in het landschap, als een combinatie van Oude Riet, Oude Diepje, Oude Diep, Dwarsdiep, Matsloot en Zuidhornertocht. Op sommige plekken is de waterloop gekanaliseerd’. Dit citaat is overigens niet helemaal nauwkeurig omdat boven Noordhorn de Oude Riet en Kommerzijlsterdiep en -riet ongenoemd blijven.

c. De Kadasterkaart van 1833 onderscheidt Zuider- en Oostertogt duidelijk.

Op latere kaarten heet de laatste ook wel Hamster wetering. <https://www.topotijdreis.nl/kaart/1930/@222166,586531,8.89>

Bijlage 2 Riviernamen in Groningen Wikipedia

Drentsche AaDrentsche diepEemsFiemel AeFivelGroote TjarietHunsingeHunze (rivier)Kleislout (Harkstede)KommerzijlsterrietKromme RakenLauwers (rivier)De Lethe	Middagster RietMunte (Groningen)NoorderriedOlde LauwersOldediepke (Woltersum)Oostermoerse VaartOude AeOude DiepjeOude Riet (Westerkwartier)PagediepPeizerdiepPekel A (rivier)	Reider AeReitdiep (diep)RenselScharmer AeSelwerderdiepjeSijpeSlochter AeSmerige AeSwalveTjamme (rivier)Westereems (rivier)Westerwoldse AaWoltersumer Ae

Bijlage 3.

<https://www.rtvnoord.nl/natuur/1341409/historische-rivier-de-fivel-moet-opnieuw-zichtbaar-worden-door-bloemenlint>

‘Een visualisatie van waar de Fivelboezem in vroegere jaren in het landschap lag@

Omwonenden en natuurliefhebbers gaan zaterdag 13 september met eigen handen de voormalige rivier de Fivel weer zichtbaar maken. Met inheemse bloemen en

gezamenlijke kracht willen de Fivelboezemvrienden een duizenden jaren oud verhaal terug laten keren in het Groninger landschap. (..) **Bloemenlint maakt geschiedenis zichtbaar**

Het inzaaien van de oevers met inheemse bloemen heeft een dubbel doel. Enerzijds wordt de biodiversiteit ondersteund, anderzijds krijgt de voormalige rivier weer een gezicht.

Bijlage 4 'Veldnamen in Brittil, Noordhorn en Zuidhorn', uitgave van de veldnamencie van de Historische Kring Zuidhorn, (1995) Letter G in plangebied Oostergast Oost

G	
G 1	Stukje bij Zuidhorn
G 2	Riggellaand
G 3	Swienehokjelaand
G 4	Dodenpad
G 5	Auwema's land
G 6	Sandland
G 7	Land van Smit
G 8	Tillema
G 9	Achter de stal
G 10	Tweede en derde stukje
G 11	Velde - v.d.
G 12	Oaltje drei
G 13	Blauwwikel
G 14	Ekke Noord
G 15	Vief groas

G 15	Land van Kortholt
G 16	Hoge vier
G 17	Krodde vier
G 18	Naast Jans
G 19	Drie stukjes
G 19	Land van Vliets
G 20	Lange drie
G 21	Land van Jans
G 22	Land van Auwema
G 23	Over de Tocht
G 24	Land van Rietema
G 24	Rietema's land
G 25	Hof - 't
G 27	Eerste Cardinaal
G 28	Tweede Cardinaal
G 29	Tiemens Tweike
G 30	Hoge vier
G 31	Hoge vijf
G 32	Lege vijf
G 33	Omloop - de
G 34	Dijk - de
G 35	Naargenshuuzn
G 36	Dikke dikkie
G 37	Smalle streep
G 38	Beide haalven
G 39	Grote stuk - 't
G 40	Stuk veur 't hokje - 't
G 41	Brede vier - de
G 42	Nijlaand
G 43	Lange drei
G 44	Eén bunder 22
G 45	Drieke - het
G 46	Tipstuk
G 47	Veurstuk Melis
G 48	Tweede stuk N.H. Kerk
G 49	Eerste stuk N.H. Kerk
G 50	Kaai - de